

Stefna Húnaþings vestra um vellíðan án tóbaks, áfengis og annarra vímuefna 2025-2029

Í Húnaþingi vestra setjum við heilsu og vellíðan íbúa í forgang. Við höfum mótað metnaðarfulla stefnu sem miðar að því að skapa sterkt og heilbrigt samfélag þar sem íbúar geta þrífist án skaðlegra áhrifa tóbaks, áfengis og annarra vímuefna. Stefna Húnaþings vestra er:

- Að efla vitund um áhrif tóbaks, áfengis og annarra vímuefna á heilsu og vellíðan einstaklinga og samfélags.
- Að skapa heilsusamlegt umhverfi með markvissum forvörnum og stuðningi við íbúa.
- Að tryggja öruggt og heilbrigt umhverfi fyrir börn og ungmenni í skóla-, íþrótta- og tómstundastarfi.
- Að virkja íbúa til þátttöku í heilsueflandi aðgerðum og samfélagsverkefnum.

Heilsueflandi

Með markvissum aðgerðum stuðlum við að heilsusamlegu lífni fyrir alla aldurshópa.

Barnvænt

Lögð er sérstök áhersla á að byggja upp öruggt og uppbyggilegt umhverfi fyrir börn og ungmenni.

Forvarnir

Öflugar forvarnir og fræðsla eru lykilþættir í að fyrirbyggja skaðleg áhrif vímuefna.

Þessi stefna er hornsteinn í ákvörðun sveitarstjórnar um að byggja upp heilsueflandi og barnvænt samfélag, þar sem hver einstaklingur fær tækifæri til að blómstra. Nýjustu gögn frá landlækni sýna að 20% fullorðinna á Norðurlandi eru með áhættusamt neyslumynstur áfengis, sem undirstrikar mikilvægi markvissra aðgerða.

Lifandi samfélag

Stefnan byggist á þeirri grundvallarforsendu að allir einstaklingar eigi rétt á að lifa heilbrigðu og innihaldsríku lífi án áhrifa tobaks, áfengis og annarra vímuefna. Góð heilsa og almenn vellíðan er ekki aðeins markmið í sjálfu sér, heldur forsenda þess að fólk geti notið lífsins til fulls, þroskast og náð sínum persónulegu markmiðum.

Til að ná þessum markmiðum hefur verið mótuð heildstæð stefna og aðgerðaáætlun sem byggir á markvissri fræðslu og fyrirbyggjandi aðgerðum. Áhersla er lögð á þrjá lykilþætti samfélagsins:

Skóla-, íþrótt- og tómstundastarf

Markviss uppbygging heilbrigðra lífshátta í gegnum fjölbreytt mennta- og tómstundastarf.

Íbúar

Öflugt stuðningsnet og aðgengileg úrræði fyrir heilsusamlegt líf í samfélaginu.

Vinnustaðir og stofnanir

Stuðlað að heilsueflingu og velferð á vinnustöðum sveitarfélagsins með umhyggju að leiðarljósi.

Samfélagsleg ábyrgð og stefnumótun

Heilbrigt samfélag byggist á sameiginlegri ábyrgð okkar allra. Það er grundvallarverkefni samfélagsins að skapa öruggt og styðjandi umhverfi þar sem hver einstaklingur getur þroskast og dafnað án skaðlegra áhrifa vímuefna.

- 1

Samfélagsleg ábyrgð

Við leggjum áherslu á öflugt og markvisst forvarnastarf, greiðan aðgang að fjölbreyttum stuðningsúrræðum og virka þátttöku allra samfélagshópa í uppbyggingu heilbrigðs samfélags.
- 2

Þróun stefnu

Stefnan er mótuð á grunni viðurkenndra aðferða heilsueflandi samfélags, með hliðsjón af nýjustu rannsóknum og gögnum frá opinberum aðilum og sérfræðingum á sviði lýðheilsu.
- 3

Samráðsferli

Við mótun stefnunnar var lögð rík áhersla á víðtækt samráð við alla aldurshópa samfélagsins. Stýrihópur, fagaðilar og almennir íbúar lögðu allir sitt af mörkum með virkri þátttöku í opnu samráðsferli.
- 4

Innleiðing og eftirfylgni

Stefnan er kynnt reglulega og markvisst fyrir öllum stjórnendum og starfsmönnum sveitarfélagsins. Sérstök áhersla er lögð á að nýir starfsmenn kynnist stefnunni strax við upphaf starfs.

Fjölskyldusvið Húnaþings vestra ber meginábyrgð á innleiðingu stefnunnar og tryggir að hún sé kynnt ítarlega fyrir öllum starfsmönnum við gildistöku. Stefnan er lifandi plagg sem er endurskoðað á fjögurra ára fresti til að tryggja að hún endurspegli þarfir samfélagsins á hverjum tíma.

Skóla-, íþróttar- og tómstundastarf

Húnaþing vestra leggur mikla áherslu á heilbrigt og öruggt umhverfi fyrir börn og ungmenni. Því er algjört bann við neyslu áfengis, tóbaks og annarra vímuefna (þar með talið munnpúða, veips og nikotíns) í öllu skóla-, íþróttar- og tómstundastarfi sveitarfélagsins.

Heilbrigt skólaumhverfi

Vímuefnabannið nær til alls húsnæðis og útisvæða þar sem starfsemi eða viðburðir á vegum skólans fara fram.

Öruggt íþróttastarf

Skýrar reglur gilda fyrir alla þátttakendur, hvort sem um ræðir iðkendur, starfsfólk eða gesti í íþróttastarfinu.

Markviss fræðsla

Grunnskóli Húnaþings vestra veitir nemendum vandaða og aldursmiðaða fræðslu um áfengi, tóbak og önnur vímuefni samkvæmt forvarnaáætluninni

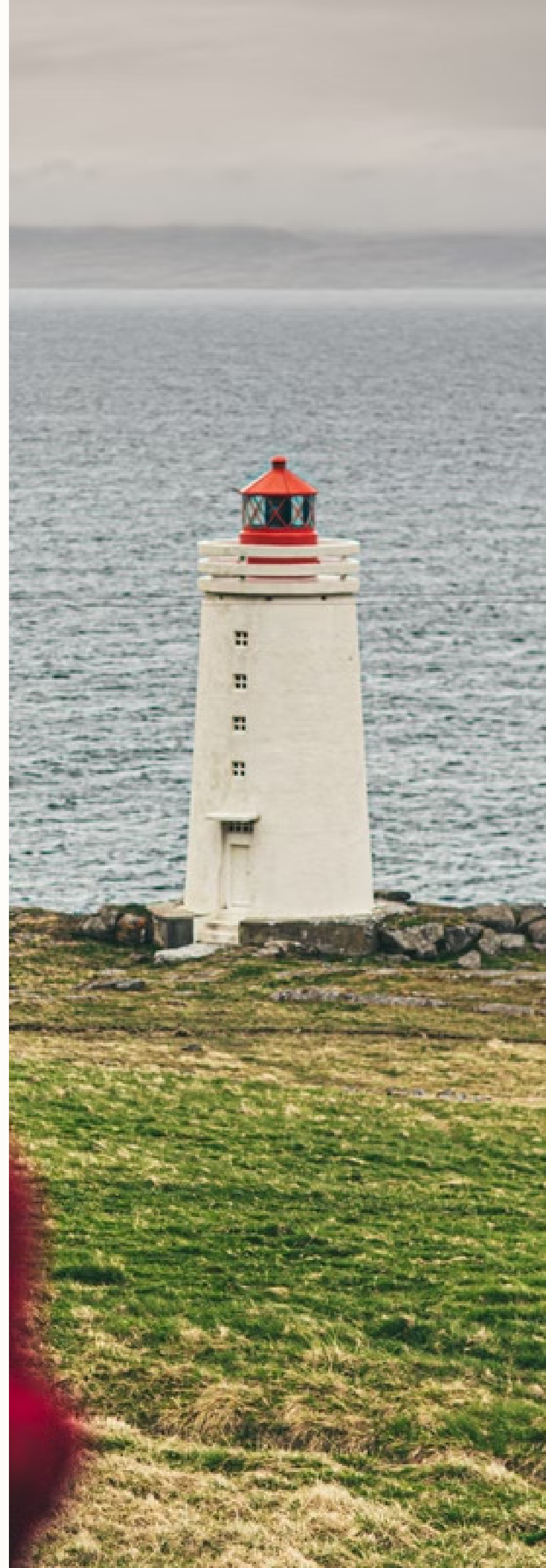
ForNor

Skýrar stefnur félagasamtaka

Öll ungmennafélög og samtök sem þiggja styrki frá Húnaþingi vestra vegna íþróttar- og tómstundastarfs skulu setja sér skýra og opinbera stefnu varðandi notkun tóbaks, rafretta, áfengis og annarra vímuefna í starfsemi sinni.

Heildstæð nálgun sveitarfélagsins

Til að tryggja samræmda nálgun þurfa allar stefnur að endurspeglar grunnildir Húnaþings vestra og fylgja formlegum samningum. Þetta gildir einnig um minni viðburði sem njóta styrkja frá sveitarfélaginu.

Stefnur og áætlanir í íþróttá- og tómstundastarfi

Stefnur ungmennafélaga

Öll ungmennafélög og starfsemi sem þiggur styrki frá Húnaþingi vestra fyrir íþróttá- og tómstundastarf verður að hafa skýra og opinbera stefnu gegn einelti og misnotkun. Stefnan skal innihalda nákvæmar verklagsreglur um viðbrögð við atvikum, skýr skref í málsmeðferð og skilgreind ábyrgðarhlutverk. Þetta tryggir öruggt og uppbyggilegt umhverfi fyrir alla þátttakendur.

Vernd

Virk stefna og eftirfylgni gegn einelti og áreitni.

Vellíðan

Markviss stuðningur við heilbrigðan lífsstíl.

Samfélag

Öflugt og gjöfult íþróttá- og tómstundastarf.

Kynnig að hausti

Í upphafi hvers skólaárs er tekið saman ítarlegt yfirlit yfir alla íþróttá- og tómstundastarfsemi í Húnaþingi vestra. Samhliða er kynnt heildstæð stefna sveitarfélagsins um heilbrigða lífshætti og vellíðan án tóbaks, áfengis og annarra vímuefna. Þetta er gert til að auðvelda íbúum að taka upplýstar ákvarðanir um þátttöku í heilsueflandi starfi.

Íbúar og viðburðahald

Húnaþing vestra hvetur til þess að viðburðir í sveitarfélaginu séu í samræmi við stefnu sveitarfélagsins um heilbrigða lífshætti og öruggt umhverfi fyrir alla aldurshópa. Með því er lögð áhersla á að skapa jákvætt og heilbriggt félagslegt umhverfi þar sem allir íbúar geta notið sín á eigin forsendum.

Reglur um viðburði í húsnæði sveitarfélagsins

Allir opinberir viðburðir sem haldnir eru í húsnæði sveitarfélagsins, þar með talið skemmtanir og dansleikir, skulu vera án tóbaks, áfengis og annarra vímuefna. Undantekning er einungis gerð þegar viðburðir eru skipulagðir sérstaklega fyrir 18 ára og eldri (miðað við fæðingarár). Í slíkum tilfellum skal fylgja öllum viðeigandi lögum um vínveitingasölu og öryggi gesta. **Um viðburði sem tengjast tónleikum, leiksýningum o.þ.h. gildir þó 5.gr. II. kafla laga nr. 85/2007.**

Starfsfólk og aldurstakmark

Til að tryggja ábyrga framkvæmd og öryggi gesta skal starfsfólk sem vinnur á viðburðum þar sem áfengi er haft um hönd hafa náð 18 ára aldri. Þetta á við um alla starfsmenn sem koma að skipulagningu og framkvæmd viðburðarins.

Skipulagning bæjarhátíða

Ábyrgðaraðilar bæjarhátíða og lengri viðburða skulu leggja dagskrá fyrir farsældarteymi Húnaþings vestra til yfirferðar áður en auglýsingar eru birtar. Farsældarteymið metur hvort dagskráin samræmist stefnu sveitarfélagsins og veitir ráðgjöf um hvernig megi best tryggja öryggi og vellíðan allra þátttakenda.

Stuðningur við stefnumótun

Fjölskyldusvið Húnaþings vestra býður upp á faglega ráðgjöf og aðstoð við fyrirtæki, félög og stofnanir sem óska eftir að móta eigin stefnu varðandi tóbak, áfengi og vímuefni. Með þessu er stuðlað að samræmdri nálgun í forvörnum og heilsueflingu í öllu sveitarfélaginu.

Kannanir og aðgerðaráætlun fyrir eldri borgara

Húnaþing vestra leggur mikla áherslu á reglulegt mat og eftirfylgni með velferð eldri borgara. Kannanir eru framkvæmdar að minnsta kosti á fjögurra ára fresti til að meta árangur og þarfir.

Fjölskyldusvið Húnaþings vestra ber ábyrgð á eftirfarandi heildstæðri aðgerðaráætlun sem miðar að því að efla stuðning og fræðslu fyrir eldri borgara:

Markviss fræðsla og stuðningur

Reglubundnir fræðslufundir: Skipulögð fræðsludagskrá um áhrif áfengis og vímuefna á heilsu eldri borgara, ásamt kynningu á stuðningsúrræðum sveitarfélagsins.

Aðgengilegar upplýsingar: Auðskiljanleg og ítarleg gögn um öll tiltæk stuðningsúrræði.

Öflugt félagsstarf

Fjölbreytt dagskrá í samfélagsmiðstöð: Skipulagt félagsstarf sem stuðlar að virkni og heilbrigðu líferni, s.s. skipulagðar gönguferðir, skapandi starf í samvinnu við aðrar stofnanir og/eða aðila.

Virkir stuðningshópar: Aðstoð og leiðbeining um stuðningshópa fyrir þá sem glíma við áfengis- eða vímuefnavanda.

Öflugt samstarfsnet

Samþætt heimaþjónusta: Virkt samstarf við heilbrigðisstofnanir og fagfólk í gegnum þróunarverkefnið Gott að eldast, sem tryggir heildstæða þjónustu.

Svæðisbundið samstarf: Markviss samvinna við nágrannasveitarfélög um þróun og framboð úrræða fyrir eldri borgara.

Einstaklingsmiðuð heilsuþjónusta

Hvatt til heilsueftirlits: Ráðlagt og leiðbeint um heilsufarsskoðanir með áherslu á forvarnir og íhlutun.

Fagleg sálræn aðstoð: Aðstoðað við aðgang að sálfræðingum og ráðgjöfum með sérþekkingu á málefnum eldri borgara.

Skilvirkar forvarnir

Heildstætt forvarnarstarf: Forvarnaáætlanir fyrir eldri borgara með áherslu á heilsueflingu og félagslegan stuðning.

Gott að eldast : Auðvelt aðgengi að upplýsingum og ráðgjöf um heilbrigðan lífsstíl í gegnum sérstaka þjónustugátt.

Vinnustaðir og stofnanir sveitarfélagsins

Starfsfólk Húnapings vestra skal ávallt vera til fyrirmyndar í framkomu, málfari og hegðun. Sveitarfélagið gerir skýra kröfu um að starfsfólk neyti hvorki áfengis, tóbaks né annarra vímuefna (þar með talið nikotíns og munnpúða) í starfi með börnum. Það sama á við um verktaka og gesti. Fjölskyldusvið býður upp á faglega ráðgjöf og stuðning fyrir þá sem vilja hætta neyslu þessara efna.

Stjórnendum ber skylda til að bregðast við grun um neyslutengd vandamál af fagmennsku og nærgætni, með það að markmiði að tryggja viðkomandi einstaklingi viðeigandi aðstoð.

